

Prātassmaraṇam

Ādi Śaṅkarācārya

Vers 1

प्रातस्स्मरामि हृदि संस्फुरदात्मतत्त्वं सच्चित्सुखं परमहंसगतिं तुरीयम् ।

यत्स्वप्नजागरसुषुप्तमवैति नित्यं तद् ब्रह्म निष्कलमहं न च भूतसङ्घः ॥ १ ॥

prātassmarāmi hr̥di saṁsphurad ātmatattvam

saccit-sukhaṁ paramahaṁsa-gatiṁ turīyam |

yat svapna-jāgara-suṣuptam avaiti nityaṁ

tad brahma niṣkalam ahaṁ na ca bhūta-saṅghaḥ || 1 ||

- *prātar* = vroeg in de morgen
- *smarāmi* = ik herinner
- *hr̥di* = in de geest
- *saṁsphurat* = stralend
- *ātma-tattvam* = de waarheid van het zelf
- *sat-cit-sukham* = onveranderlijk, onbegrensd bewustzijn
- *parama-haṁsa-gatiṁ* = het ultieme doel van *sannyāśī's*
- *turīyam* = de ‘vierde’
- *yat* = degene die
- *svapna-jāgara-suṣuptam* = de droom, wakende staat en diepe slaap
- *avaiti* = het is getuige van
- *nityam* = altijd
- *tad brahma* = die *brahman*
- *niṣkalam* = onverdeeld
- *ahaṁ* = ik (ben)
- *na ca bhūta-saṅghaḥ* = en niet een product van elementen

Vroeg in de morgen herinner ik me de stralende waarheid van het zelf in de geest: het onveranderlijke, onbegrensde bewustzijn, het ultieme doel van *sannyāśī's*, de ‘vierde’, en wat altijd de getuige is van de droom, wakende staat en diepe slaap. Ik ben die onverdeelde *brahman*, en niet een product van elementen.

Vers 2

प्रातर्भजामि मनसा वचसामगम्यं वाचो विभान्ति निखिला यदनुग्रहेण ।

यं नेति नेति वचनैर्निगमा अवोचन् तं देवदेवमजमच्युतमाहुरग्यम् ॥ २ ॥

prātarbhajāmi manasā vacasām agamyam

vāco vibhānti nikhilā yad anugraheṇa |

yaṁ neti neti vacanairnigamā avocan

taṁ deva-devam ajam acyutam āhuragryam || 2 ||

- *prātar* = vroeg in de morgen
- *bhajāmi* = ik vereer
- *manasā* = met (mijn) geest
- *vacasām* = voor woorden
- *agamyam* = wat niet bereikbaar is
- *vācaḥ* = woorden
- *vibhānti* = zij komen tot bestaan
- *nikhilāḥ* = volledig
- *yad-anugraheṇa* = door wiens zegening
- *yam* = welke
- *neti neti* = 'niet dit, niet dit'
- *vacanaiḥ* = met de woorden
- *nigamāḥ* = de Veda's
- *avocan* = zij hebben gesproken
- *taṁ* = dat
- *deva-devam* = de *deva* van de *deva*'s
- *ajam* = de ongeborene
- *acyutam* = de onveranderlijke
- *āhuḥ* = (de wijzen) zeggen
- *agryam* = degene die voorafgaat aan alles

Vroeg in de morgen vereer ik met mijn geest dat wat niet bereikbaar is door middel van woorden, maar door wiens zegen alle woorden tot bestaan komen en waarover de Veda's hebben gesproken met de woorden 'niet dit, niet dit'. De wijzen zeggen dat dit de *deva* van de *deva*'s is, de ongeborene, de onveranderlijke, die voorafgaat aan alles.

Vers 3

प्रातर्नमामि तमसः परमर्कवर्णं पूर्णं सनातनपदं पुरुषोत्तमाख्यम् ।

यस्मिन्निदं जगदशेषमशेषमूर्त्तौ रज्ज्वां भुजङ्गम इव प्रतिभासितं वै ॥ ३ ॥

prātarnamāmi tamasaḥ param arka-varṇam

pūrṇam sanātana-padam puruṣottamākhyam |

yasminnidam jagad aśeṣam aśeṣa-mūrttau

rajjvām bhujaṅgama iva pratibhāsitaṁ vai ||3 ||

- *prātar* = vroeg in de morgen
- *namāmi* = ik maak een buiging
- *tamasaḥ param* = wat voorbijgaat aan de duisternis (van onwetendheid)
- *arka-varṇam* = wat schittert als de zon
- *pūrṇam* = vol en compleet
- *sanātana-padam* = altijd aanwezig
- *puruṣottama-ākhyam* = gekend als het allesdoordringende, meest verheven wezen
- *yasmin* = in wie
- *idam* = dit
- *jagat* = universum
- *aśeṣam* = volledig
- *aśeṣa-mūrttau* = in wiens onbegrensde vorm
- *rajjvām* = in een touw
- *bhujaṅgamaḥ* = een slang
- *iva* = zoals
- *pratibhāsitaṁ* = verschenen
- *vai* = waarlijk

Vroeg in de morgen maak ik een buiging naar dat wat voorbijgaat aan de duisternis van onwetendheid, wat schittert als de zon, wat vol en compleet is, wat altijd aanwezig is en wat gekend wordt als het allesdoordringende, meest verheven wezen, in wiens onbegrensde vorm het volledige universum verschenen is, zoals een slang verschijnt in een touw.